

ปัญหาการพัฒนาเมืองระยองในบริบทของการพัฒนาอุตสาหกรรม

นางสาว เกษณี คีรีแสง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการวางแผนภาคและเมืองมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการวางแผนผังเมือง ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2542

ISBN 974-334-887-5

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

URBAN DEVELOPMENT PROBLEMS OF RAYONG CITY IN THE CONTEXT
OF INDUSTRIAL DEVELOPMENT

Miss Kassanee Keereelang

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Urban and Regional Planning in Urban Planning

Department of Urban and Regional Planning

Faculty of Architecture

Chulalongkorn University

Academic Year 1999

ISBN 974-334-887-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ปัญหาการพัฒนาเมืองระยองในบริบทของการพัฒนาอุตสาหกรรม

โดย

นางสาว เกษณี ศิริแสง

ภาควิชา

การวางแผนภาคและเมือง

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศิริวรรณ ศิลาพัชรนันท์

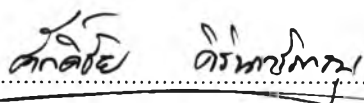
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

..... รักษาการแทนคณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

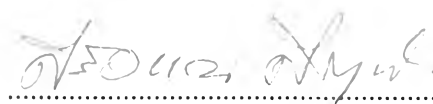
(รองศาสตราจารย์ ดร.วีระ สัจกุล)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

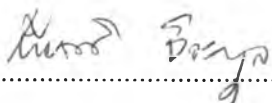
..... ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ชัย คิรินทร์ภาณุ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริวรรณ ศิลาพัชรนันท์)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. เกียรติ จิระกุล)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒนา ธานี)

นางสาวเกษณี ศิริแสง : ปัญหาการพัฒนาเมืองระยองในบริบทของการพัฒนาอุตสาหกรรม. (URBAN DEVELOPMENT PROBLEMS OF RAYONG CITY IN THE CONTEXT OF INDUSTRIAL DEVELOPMENT) อ. ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศิริวรรณ ศิลาพัชรนันท์ , 215 หน้า. ISBN 974-334-887-5.

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบภูมิหลังลักษณะทางกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม ประชากร ของเมืองระยองก่อนที่จะมีการพัฒนาอุตสาหกรรมหนักในโครงการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก การเปลี่ยนแปลงของเมืองระยองและปัญหาที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาอุตสาหกรรม วิเคราะห์แนวโน้มการขยายตัวของเมืองระยอง และเสนอแนะแนวทางการวางแผนพัฒนาเมืองระยอง

ผลของการศึกษาพบว่า การพัฒนาอุตสาหกรรมหนักจากโครงการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ส่งผลให้มีการเพิ่มขึ้นของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดระยองจากปี พ.ศ.2525 - พ.ศ. 2538 เป็น 10 เท่า การพัฒนาของโครงสร้างพื้นฐาน การใช้ที่ดินของเมืองระยองจากซึ่งแต่เดิมมีการกระจุกตัวหนาแน่นในเขตเทศบาลเมืองระยองขยายตัวมายังพื้นที่ต่อเนื่องในแนวแกนถนนสุขุมวิท - ห้วยโป่ง, บางละมุง - ระยอง, สุขุมวิท - นิคมสร้างตนเอง - ปลวกแดง การขยายตัวของเมืองและอุตสาหกรรมอย่างรวดเร็วผนวกกับความล่าช้าของการประกาศใช้ผังเมืองรวม ส่งผลให้การใช้ที่ดินของเมืองระยองเป็นไปอย่างไร้ระเบียบ นอกจากนี้การที่โครงสร้างพื้นฐานไม่เพียงพอ การจัดการปัญหาขยะ มลพิษทางอากาศ ส่งผลให้สภาพแวดล้อมของชุมชนเมืองเสื่อมโทรมลง

ดังนั้นแนวทางในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ได้แก่ ควบคุมการขยายตัวของโรงงานอุตสาหกรรมในเทศบาล ตำบลมาบตาพุดและเทศบาลเมืองระยอง กำหนดพื้นที่กันชนระหว่างนิคมอุตสาหกรรมและชุมชน การแก้ปัญหา มลพิษทางอากาศ การจัดการปัญหาขยะจากชุมชน และวางแผนรองรับการขยายตัวของชุมชนเมืองระยองในอนาคต การส่งเสริมการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมในพื้นที่ต่อเนื่อง อาทิเช่น ตำบลบ้านค่าย ตำบลปลวกแดง และกิ่งอำเภอนิคมพัฒนา ก็เป็นการแก้ปัญหาอีกประการหนึ่งด้วย

ภาควิชา การวางแผนภาคและเมือง
สาขาวิชา การวางผังเมือง
ปีการศึกษา 2542

ลายมือชื่อผู้จัดทำ กษณะ ศิริแสง
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ศิริวรรณ ศิลาพัชรนันท์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

3970147825 : MAJOR URBAN PLANNING

KEY WORD: URBAN DEVELOPMENT PROBLEMS/ RAYONG CITY/INDUSTRIAL DEVELOPMENT

KASSANEE KEEREELANG: URBAN DEVELOPMENT PROBLEMS OF RAYONG CITY IN THE
CONTEXT OF INDUSTRIAL DEVELOPMENT. THESIS ADVISOR: ASST. SIRIWAN
SILAPACHARNAN, Ph. D. 215 pp. ISBN 974 – 334 – 887 – 5.

The study revealed that the development of heavy industry in the framework of Eastern Seaboard Development Project affected in increasing of Gross Domestic Provincial Product of Rayong Province 10 times from the year 1987 to 1995. The infrastructure development and high urban density in the municipality boundary has been expanded to the adjacent areas. Sukumtit – Highway, Bang Lamung – Rayong, Sukumwit – Nikom Sang Ton Eng – Pluak Dang. The rapid urban expansion and industrial development including the decayed enforcement of the comprehensive plan, affected delayed in unplaned on environmental land use zoning. Moreover, the lacks of infrastructure, solid waste management, air pollution also affected in worse urban environment.

The study proposed problems solving guidelines, such as, the control of industrial expansion in the municipalities of Mob Ta Phud and Rayong, the formulation of buffer zones between industrial areas and urban / community areas, the problem solving of air pollution from the industrial estates, community solid waste management and future urban expansion of Ray on City. The promotion of industrial estates in the adjacent areas such as Tambon Ban khai, Tambon Pluak Daeng and Subdistrict of Nikhom Pattang also purposed as another solution.

ภาควิชา การวางแผนภาคและเมือง
สาขาวิชา การวางผังเมือง
ปีการศึกษา 2542

ลายมือชื่อนิสิิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริวรรณ ศิลาพัชรนันท์ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ และเนื่องจากทุนการวิจัยครั้งนี้บางส่วนได้รับจากทุนอุดหนุนการวิจัย ของบัณฑิตวิทยาลัย จึงขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัยมา ณ ที่นี้ด้วย

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่กองสิ่งแวดลอมชุมชนและพื้นที่เฉพาะ สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม พี่สายรุ้ง พี่อู๋ พี่ต๋อย พี่นิกร พี่ตุ๊ พี่ดีดี พี่กุกไก่ น้องวัฒน์ น้องอดิเรก น้องทอย น้องหล้า เพื่อนชาวภูมิศาสตร์ มศว. ภาคใต้ ภัคดี ชะอ้อน สำหรับความเอื้อเฟื้อเรื่องการพิมพ์ การถ่ายเอกสาร การจัดทำแผนที่ และพี่ๆ เพื่อนๆ ชาวผังเมืองรุ่น 21 พี่หนอย พี่มด พี่หมู พี่มิก พี่ดิง โอ้ หม่วย และกุกกิกเพื่อนผู้แสนดี สำหรับความทุ่มเทกำลังกาย กำลังใจ ให้สติและคำปรึกษาในการจัดทำเพื่อให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี สิ่งที่ได้จากการทำวิทยานิพนธ์ก็คือ "ถ้าเราไม่เลิกแล้วสิ่งที่เราทำจะไม่มีวันล้มเหลว เพราะชีวิตต้องดำเนินต่อไป" และความเป็นพี่ ความเป็นเพื่อน ความเอื้อเฟื้อที่ทุกคนมีให้ ซึ่งจะขอเก็บเอาไว้อยู่ในใจเสมอ

ท้ายนี้ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณบิดา - มารดา ซึ่งสนับสนุนในด้านการเงินและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฎ
สารบัญแผนที่.....	ฏ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฐ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์.....	2
1.3 ขอบเขตการศึกษา.....	2
1.4 ขั้นตอนการศึกษา.....	2
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
2. ทฤษฎีและแนวความคิดที่เกี่ยวข้อง.....	4
2.1 ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมือง.....	4
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการใช้ที่ดินในเมือง.....	5
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาอุตสาหกรรม.....	7
2.4 ปัจจัยที่ตั้งโรงงานอุตสาหกรรม.....	8
2.5 ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการใช้ที่ดินทางด้านอุตสาหกรรม.....	11
2.6 แนวคิดเกี่ยวกับที่ตั้งอุตสาหกรรม.....	12
2.7 ความรู้เกี่ยวกับนิคมอุตสาหกรรม.....	14
2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนาเมืองและการพัฒนาอุตสาหกรรม.....	16
2.9 กรอบความคิดในงานวิจัย.....	18
3. วิวัฒนาการอุตสาหกรรมกับการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลออก.....	21
3.1 วิวัฒนาการอุตสาหกรรม.....	21
3.2 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติกับการพัฒนาอุตสาหกรรม.....	23

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

3.3 การนิคมอุตสาหกรรม	26
3.4 แนวความคิดที่นำไปสู่การพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก.....	29
3.5 การพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก.....	30
3.6 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอุตสาหกรรม.....	35
4. สภาพทั่วไปของจังหวัดระยอง.....	42
4.1 สภาพทั่วไปของจังหวัดระยอง.....	42
4.1.1 ประวัติความเป็นมา.....	42
4.1.2 ลักษณะทางกายภาพของจังหวัดระยอง.....	43
4.1.3 สภาพทางเศรษฐกิจ.....	53
4.1.4 สภาพทางสังคม.....	61
4.1.5 ลักษณะทางประชากร.....	62
4.1.6 ชุมชนศูนย์กลาง.....	69
4.1.7 โครงสร้างพื้นฐาน.....	72
4.1.8 โครงการพัฒนาที่สำคัญของจังหวัดระยอง.....	79
4.2 สภาพทั่วไปของชุมชนเมืองระยอง.....	81
4.2.1 ศักยภาพการพัฒนาอุตสาหกรรมของชุมชนเมืองระยอง.....	81
4.2.2 ประวัติความเป็นมา.....	86
4.2.3 ลักษณะทางกายภาพของชุมชนเมืองระยอง.....	87
4.2.4 วิวัฒนาการรูปแบบการเติบโตของชุมชนเมืองระยอง.....	88
4.2.5 ลักษณะทางเศรษฐกิจ.....	91
4.2.6 ลักษณะทางสังคม.....	94
4.2.7 ลักษณะทางประชากร.....	94
4.2.8 โครงสร้างพื้นฐาน.....	108
4.2.9 การใช้ประโยชน์ที่ดินเมืองระยอง	120
4.2.10 โครงการที่มีผลต่อการขยายตัวของเมืองระยอง.....	121
4.2.11 ปัญหาทางกายภาพของเมืองระยอง.....	124
4.2.12 สรุปแนวโน้มการขยายตัวของชุมชนเมืองระยอง.....	126

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

5. การพัฒนาอุตสาหกรรม.....	128
5.1 อุตสาหกรรมในจังหวัดระยอง.....	128
5.1.1 วิวัฒนาการอุตสาหกรรมของจังหวัดระยอง.....	129
5.1.2 การเติบโตสาขาอุตสาหกรรมของจังหวัดระยอง.....	131
5.1.3 การเปลี่ยนแปลงจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดระยอง.....	135
5.1.4 การกระจายตัวของโรงงานอุตสาหกรรมของจังหวัดระยอง.....	140
5.1.5 ย่านอุตสาหกรรมของจังหวัดระยอง.....	144
5.2 อุตสาหกรรมของเมืองระยอง.....	148
5.2.1 จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมของเมืองระยอง.....	149
5.2.2 ประเภทอุตสาหกรรมของเมืองระยอง.....	156
5.2.3 ขนาดและการกระจายตัวของโรงงานอุตสาหกรรม.....	162
5.2.4 การขนส่งสินค้า.....	173
5.2.5 ย่านอุตสาหกรรมของเมืองระยอง.....	177
5.3 แนวโน้มการขยายตัวอุตสาหกรรม.....	178
6. ปัญหาสิ่งแวดล้อมและโครงสร้างพื้นฐาน.....	180
6.1 ปัญหาสิ่งแวดล้อม.....	180
6.1.1 มลพิษทางน้ำ.....	178
6.1.2 มลพิษทางอากาศ.....	186
6.1.3 ปัญหาเสียง.....	191
6.1.4 ปัญหาขยะมูลฝอย.....	192
6.1.5 ปัญหาของเสียอันตราย.....	193
6.1.6 ปัญหาการใช้ที่ดิน.....	195
6.2 ปัญหาโครงสร้างพื้นฐาน.....	196
6.3 ความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน.....	196
6.4 สาเหตุของปัญหา.....	197
7. สรุปและเสนอแนะ.....	198
7.1 เมืองระยองก่อนเกิดกระแสการพัฒนาอุตสาหกรรมจากโครงการ พัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก.....	198

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

7.2 เมืองระยองหลังเกิดกระแสการพัฒนาอุตสาหกรรมจากโครงการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก.....	198
7.3 ความสำคัญของการพัฒนาอุตสาหกรรมต่อเมืองระยอง.....	199
7.4 แนวโน้มการขยายตัวเมืองระยอง.....	200
7.5 มาตรการเกี่ยวกับการพัฒนาอุตสาหกรรม.....	201
7.5.1 มลพิษทางน้ำ.....	201
7.5.2 มลพิษทางอากาศ.....	202
7.5.3 มลพิษจากกากของเสียอันตราย.....	202
7.5.4 ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน.....	203
7.6 มาตรการเกี่ยวกับการพัฒนาเมือง.....	203
7.6.1 ปัญหาน้ำเสียจากชุมชน.....	203
7.6.2 ปัญหาขยะมูลฝอย.....	203
7.6.3 ปัญหาโครงสร้างพื้นฐาน.....	203
7.6.4 ที่อยู่อาศัย.....	204
7.7 ข้อเสนอแนะ.....	204
รายการอ้างอิง.....	206
ภาคผนวก.....	210
ประวัติผู้เขียน.....	215

สารบัญแนพื้นที่

แนพื้นที่	หน้า
3.1 โครงสร้างพื้นฐานในบริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก.....	33
4.1 ขอบเขตอำเภอ / กิ่งอำเภอ จังหวัดระยอง พ.ศ. 2540.....	45
4.2 แหล่งน้ำ.....	49
4.3 ขนาดประชากรรายอำเภอ/กิ่งอำเภอ จังหวัดระยอง พ.ศ. 2535.....	66
4.4 ขนาดประชากรรายอำเภอ/กิ่งอำเภอ จังหวัดระยอง พ.ศ. 2540.....	67
4.5 การจัดลำดับชุมชนศูนย์กลาง.....	73
4.6 โครงข่ายถนน.....	75
4.7 โครงข่ายสาธารณูปโภค.....	77
4.8 โครงการรถไฟฟ้ความเร็วสูง ชายฝั่งทะเลตะวันออก.....	80
4.9 โครงข่ายคมนาคมของชุมชนเมืองระยอง	83
4.10 ขอบเขตตำบล อำเภอเมืองระยอง	88
4.11 ขนาดประชากรรายตำบลเมืองระยอง พ.ศ.2535.....	96
4.12 ขนาดประชากรรายตำบลเมืองระยอง พ.ศ.2540.....	99
4.13 การเปลี่ยนแปลงขนาดประชากรเมืองระยอง พ.ศ.2540.....	100
4.14 ความหนาแน่นประชากรเมืองระยอง พ.ศ. 2540.....	104
4.15 การเปลี่ยนแปลงความหนาแน่นเฉลี่ยประชากรรายตำบลอำเภอเมือง จังหวัดระยอง พ.ศ.2535 - พ.ศ.2540.....	107
4.16 สภาพการใช้ที่ดินบริเวณเมืองระยอง ปี พ.ศ.2535.....	113
4.17 สภาพการใช้ที่ดินบริเวณเมืองระยองปี พ.ศ. 2543.....	114
4.18 สภาพการใช้ที่ดินบริเวณเทศบาลตำบลมาตาพุด ปี พ.ศ 2543.....	115
4.19 สภาพการใช้ที่ดินบริเวณเทศบาลตำบลมาตาพุด ปี พ.ศ.2543.....	116
4.20 ที่ตั้งโรงงานกำจัดกากอุตสาหกรรมในบริเวณ นิคมอุตสาหกรรมมาตาพุด.....	123
5.1 การจ้างงานและจำนวนโรงงานรายอำเภอ จังหวัดระยอง พ.ศ. 2540.....	143
5.2 การกระจายตัวของนิคมอุตสาหกรรมและ โรงงานอุตสาหกรรมทั่วไปจังหวัดระยอง พ.ศ.254.....	145
5.3 การจ้างงานและจำนวนโรงงานรายตำบล อำเภอเมือง จังหวัดระยอง.....	155
5.4 เส้นทางขนส่งสินค้าและวัตถุดิบ	176

สารบัญแนบที่ (ต่อ)

แนบที่	หน้า
6.1 ที่ตั้งโรงงานอุตสาหกรรมที่ก่อให้เกิดมลพิษทางน้ำ.....	184
6.2 ที่ตั้งโรงงานอุตสาหกรรมที่ก่อให้เกิดมลพิษทางอากาศ.....	190

สารบัญแนกมู

แผนกมูที่	หน้า
5.1 สัดส่วนการผลิตสาขาอุตสาหกรรรมภาคตะวันออกเฉียง	
พ.ศ. 2529 - พ.ศ.2528.....	134
5.2 จำนวนโรงงานอุตสาหกรรรม จังหวัดระยอง	
พ.ศ. 2531 - พ.ศ.2540.....	137
5.3 จำนวนคนงานภาคอุตสาหกรรรม จังหวัดระยอง	
พ.ศ. 2531 - พ.ศ.2540.....	138
5.4 จำนวนเงินทูนของโรงงานอุตสาหกรรรม จังหวัดระยอง	
พ.ศ. 2531 - พ.ศ.2540.....	139
5.5 จำนวนโรงงานอุตสาหกรรรมเมืองระยอง	
พ.ศ. 2512 - พ.ศ.2540.....	143
5.6 จำนวนคนงานภาคอุตสาหกรรรมเมืองระยอง	
พ.ศ. 2512 - พ.ศ.2540.....	152
5.7 เงินทูนอุตสาหกรรรมเมืองระยอง	
พ.ศ. 2512 - พ.ศ.2524.....	153
5.8 สัดส่วนคนงาน รายตำบล อำเภอเมือง พ.ศ. 2540	158